

Arbejderfamilie med en 5—6 Børn let blive jaget til 3—4 eller 5 Lejligheder i Løbet af et Aar, og hver Gang skal den betale en Dags Dagløn i Stempelafgift, idet det almindelige Forhold er, at Lejeren maa betale Stempelafgiften. Jeg synes nok, at naar man, som i den Lov, vi nys vedtog, giver Stempelfrihed for Aaen mod Kaution, en Begunstigelse, der i Virkeligheden er begrænset til Folk, der ere noget bedre stillede end de her er Tale om, kunde der være meget god Grund til at gaa ind paa den Tanke, der præsenteres her i dette Lovforslag. Det gør mig derfor ondt at høre, at den højtærede Finansminister ikke kan tilraade Lovforslagets Vedtagelse. Jeg vil imidlertid haabe, at denne Villje maa kunne overvindes, og at det maa kunne lykkes at bringe noget ud af Forslaget. Det eneste, man kan sige her, er naturligvis det, at for Kjøbenhavns Vedkommende er der en Del, som i og for sig burde komme ind under Lovforslaget, men som ikke komme med. For Kjøbenhavns Vedkommende kunde man meget godt have sat Lejesummen højere, medens det maa erkendes, at for Provinshernes og Landets Vedkommende ville endog saa ret velstillede Folk komme ind under Lovforslaget, idet Lejesummerne der ikke naa nær saa højt op. Jeg erkender imidlertid, at det er vanskeligt at gaa frem paa anden Maade end at tage en bestemt Lejesum. Det eneste, jeg kunde ønske, var at saa denne forhøjet noget, hvad jo er ganske naturligt, da den højtærede Minister talte om, at det særlig var Kjøbenhavn, det drejede sig om. Men selv om man ikke vil gaa videre, end Forslagsstillerne have foreslaaet, er det en Reform, der vilde saa megen Betydning for mange Menninger. Jeg tror ikke, at Tabet for Statskassen vil blive saa stort, som Finansministeren forudsatte; thi sikkert er det, at der er mange Menninger, der flytte flere Gange om Aaret, men man kan dog ikke gaa ud fra, at der i alle de 32,000 Lejligheder her i Kjøbenhavn vil ske Omflytning en Gang om Aaret, saa Tabet vil sikkert ikke blive saa stort som paaregnet. Selv om saa var, synes jeg dog, at naar man kan give en Vettelse til dem, der have daarlige Raad til at betale, er 40,000 Kr. ikke saa overordentlig meget. Jeg tror nu, at det i Praxis vilde blive indskrænket til Halvdelen eller derunder. Som sagt, jeg hilser Forslaget med Glæde og vil ligesom Forslagsstillerne haabe, at det ret hurtigt maa blive gennemført.

Ordføreren for Forslagsstillerne
(Mf. Christensen): Jeg kan ikke undlade

at udtale min Beklagelse over, at den højtærede Finansminister ganske mod min Forventning har taget saa bestemt Afstand fra det foreliggende, som det forekommer mig, saa ustyldige Lovforslag. De Tal, som den højtærede Minister nævnte, antager jeg ere større end det Tab, Statskassen i Virkeligheden kan gøre Regning paa. Den ærede foregaaende Taler er kommen noget ind derpaa, og jeg skal derfor ikke gentage det, men kun sige, at jeg tror, at Statskassens Risiko i Virkeligheden paa ingen Maade vil komme til at overstige nogle og 20,000 Kr. aarlig. Man kunde sige, at dette Beløb fordebte paa saa mange Hænder, kun vil være en Ubethelighed for dem, der skulle betale det; men det er dog ganske klart, at den Klasse af Befolkningen, vi her beskatter gennem Stempelskat paa selv den allermindste Husleje, daarlighit kan taale en Stat af 2 Kr. paa en Lejekontrakt, som maaste skal fornys flere Gange om Aaret paa Grund af Flytning, nødvendiggjort af en eller anden Marsag. Over Gang repræsenterer den altsaa en hel eller det meste af en hel Dags Løn og er for disse Folk omtrent det samme som Sult den Dag. Det er en Stat, som er saa trykkende, at der næppe blandt andre Statter kan paavises noget Sidslykke dertil. Beregningsmaaden efter Lejens Beløb for 5 Aar uden Hensyn til, hvor kort en saadan Lejlighed bebos, synes mig saa himmelraabende uretfærdig, at man blot behøver at paavise denne Uretfærdigheds Tilværelse, for at der fra alle Sider maatte kunne ventes Smødekommen til at afhjælpe den. Dette har desværre vist sig ikke at være Tilfældet, men jeg vil dog tillade mig at udtale det Haab, at Forholdene under Sagens videre Behandling maa ændre sig saaledes, at der maatte kunne findes en Løsning af dette Spørgsmaal i de fattiges Favør. Jeg havde kunnet tænke mig forskellige Indvendinger mod dette Lovforslag, navnlig at det, saaledes som det er affattet, havde mindre Interesse for Landet eller Købstæderne, og at man derfor vilde have det indskrænket til Kjøbenhavn. Jeg kan i saa Henseende kun sige, at det oprindelig er udarbejdet med Kjøbenhavnske Forhold for Dje, men at det er blevet udvidet til at gælde hele Landet, fordi der ogsaa paa Landet og i Købstæderne synes at være mange Tilfælde, hvor lignende Uretfærdigheder begaas som her i Kjøbenhavn, om end paa Grund af Behyggelsens forskellige Karakter ikke i saa stort et Omfang som her. Jeg kan ikke se, at den danske Statskasse i dette Djeblis ikke skulde kunne taale at hde Retfærdighed mod de fattige i Samfundet til et Beløb af omkring 20,000 Kr.,